

Az Arad megyei RMDSZ már szakított a „fasisztázás” miatt

Román belpolitikai válság

Belpolitikai válságot okoz Romániában a Szabadság-szobor ügyében kirobbant újabb botrány, mely ezúttal a belügyminisztériumot érinti. Az RMDSZ Arad megyei választmánya a hét végén úgy döntött, felfüggeszti az együttműködést a kormányzó Szociáldemokrata Párttal.

Mint arról lapunk szombati száma is írt, a román parlament egyik képviselőjének interpellációjára készült belügyminiszeri válaszban az is olvasható volt, hogy az aradi Szabadság-szobor „a fasiszta típusú revizionizmus jelképe, ezért a háborús emlékművekről rendelkező romániai törvénybe ütközik”. A dokumentumot az

Adevarul című román lap ismertette pénteken. Markó Béla, az RMDSZ elnöke még aznap felhívta Ioan Rus belügyminisztert, aki azt állította, nem ismerte ezt a dokumentumot, és munkatársai az ő tudomása nélkül csatolták az interpellációra adott válaszhhoz. A miniszter azt is megígérte, azonnal vizsgálatot indít, hogy kiderítsék, ki és milyen meggondolásból fűzte hozzá az aláírásával ellátott válaszhhoz ezt a mellékletet. Am az Adevarul azt is megírta: ez az iromány már október 9-étől olvasható volt a Belügyminisztérium hivatalos honlapján. A romániai magyar sajtó most arra a kérdésre keresi a választ, miért csak Markó telefonhívása nyomán indult vizsgálat, holott erre az el-

múlt két hétben is lett volna idő és alkalom. Az RMDSZ régóta fontolgatja, fölmondja az együttműködést a kormányzó szociáldemokratákkal. A szövetség Arad megyei választmánya azonban csak a hét végéig mérlegelt. Eldöntötték, egyoldalúan felfüggesztik a megyében a Szociáldemokrata Párttal kötött egyezményt. Király András, az Arad megyei RMDSZ-szervezet – és a Szabadság-szobor Egyesület – elnöke lapunknak tegnap elmondta: a szakításnak hatása lesz az önkormányzati munkára is. Am ha a Szabadság-szobor a helyére kerül, és olyan formában, ahogyan arról korábban megállapodás született, a felfüggesztés hatályát veszti.

B. A.

Amitől város a város

FEKETE KLÁRA

Nálam az urbanizáció nem a villanykörte kigyulladásával kezdődött, az elektromosság okozta döbbenet és örömet csak az elbeszélésekből ismerem. Arra viszont élénken emlékszem gyerekkoromból, hogyan változott meg életünk a dunántúli faluban, amikor megtörtént a csoda: mindössze egy csapat kellett elfordítani ahhoz, hogy a falikútból ivóvizet fakasszunk. Ezt követően azonban hosszú, több évtizedes szünet következett a modernizációban, a település csatornázása ugyanis csak egy évvel ezelőtt fejeződött be, olyan kisebb fajsúlyú technikai intermezzók, mint a telefónia elterjedése és a földgáz bekötése után. Mára az öreg falusi ház mindazt tudja, amit egy új városi lakás.

Sőt immáron sokkal többet. Szeged ugyanis csak a most kezdődő beruházás, az uniós forrásoknak köszönhető csatornaépítések befejezése után mondhatja azt, a szó szoros értelmében várossá vált. Abszurdnak tűnő, mégis hétköznapi problémák oldódnak meg 30-50 millió forintot érő peremkerületi házakban: nem a szippantós autó menetrendjéhez kell igazítani a nagymosást. És a napközben menedzseröltönyben, márkás autón közlekedő férfiaknak sem az éj leple alatt kell búvárszivattyúval a meszesgödörbe, más föld alatti járatokba pumpálni a megtelt derítő tartalmát.

Csongrád az összes magyarországi megye közül a leginkább urbanizált, olvasható a térséget reklámozó kiadványokban. Ezt viszont eddig csak egyetlen mérce alapján jelentették ki, arra alapozva, hogy a megye lakosságának 73 százaléka nyolc városban lakik. Holott a városi lét alapfeltétele lett volna már eddig is, hogy a házak ne hatalmas pócegödörök tetején álljanak, és a zöldség, gyümölcs ne szennyvíztől átitatott talajon teremjen.

Város és város között természetesen eddig is volt különbség. Vársárhely például több összehasonlításban megelőzte Szegedet. De európai mércével mért városokká akkor válnak majd, amikor az utolsó házat is rákötik a csatornahálózatra, és infrastruktúrában – ad absurdum – utoléri az én szülőfalumat, Szászvárt.

Máté Bence újabb sikert aratott a BBC Wildlife Magazin világversenyén

Címlapra került a Ravaszdi

A pusztaszeri Máté Bence Ravaszdi című fotójával kiemelt díjat nyert felnőtt kategóriában a londoni Természettudományi Múzeum és a BBC Wildlife Magazin világversenyén.

Máté Bence természetfotós sikersorozata 2001-ben kezdődött. Tavalyelőtt a Rivaldfényben című képével harmadik helyezést ért el a londoni Természettudományi Múzeum és a BBC Wildlife Magazin világversenyén. A pusztaszeri fiatalember tavaly ugyanezen a versenyen az Újrahasznosítás című fotójával elnyerte Az év ifjú természetfotósa díjat. Bence idén, mivel a pályamunkák leadása előtt éppen betöltötte 18. életévét, már csak a felnőtt kategóriában indulhatott. A fiatal természetfotós tizenkét képet küldött el Londonba, és az Állatportrék kategóriában Highly Commended-díjat nyert a Ravaszdi című alkotásával. A díj jelentőségét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy idén hatvan országból több ezer fotós 20 ezer 500 alkotásával jelentkezett a versenyre. Bence teljesítménye azért is egyedülálló, mert a londoni Természettudományi Múzeum és a BBC Wildlife Magazin világversenyének történetében eddig még nem volt arra példa, hogy az ifjúsági kategóriából éppen csak kinőtt természetfotós már az első alkalommal díjat nyerjen a felnőttek között.

Máté Bence lapunknak elmondta, az elmúlt tanévben magántanuló volt a szegedi Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskolá-

Fotó: Máté Bence

A kiemelt díjas természetfotó.

ban, így szinte minden szabadidejét a természetben töltötte. Elmesélte, végigfotózta az egész telet Pusztaszeren és környékén. A vörös rókaról készült díjazott kép Erdélyben, a Retyezát-hegységben született, ahol mindössze egy napot töltött. Bence február végén hat hónapra Londonba utazott, ahol a nyelvtanulás mellett dolgozott is. Egy hamburgereknél. Megtudtuk: mivel elfoglaltsága miatt nem volt alkalma az érettségire felkészülni, újra járja a negyedik osztályt.

Máté Bence mostani elismerését csak növeli az a tény, hogy a Ravaszdi című képét választotta a londoni Természettudományi

Múzeum és a BBC Wildlife Magazin a 2004. évi naptárának címlapfotójává. Mindemellett a pusztaszeri fiatalember fotója helyet kapott a múzeum tizenkét fényképből és három poszterből álló kollekciójában, és természetesen a 2003-as év legjobb természetfotóit bemutató könyvben is.

A fiatalember elmondta: noha a kiemelt díjjal nem kapott pénzjutalmat, a naptár és a múzeumi kollekció után némi szerzői jogdíjat fizetnek neki. Bence egyébként az idei díjátadásra a Csongrád megyei közgyűlés támogatásával utazhatott ki.

SZ. C. SZ.

Kitüntették Nemcsók Jánost

Az Olasz Köztársaság elnökének Ezüst Medáljával tüntették ki Nemcsók János szegedi egyetemi tanárt és Glatz Ferenc akadémikus professzort. Az elismerést tegnap a Parlamentben adta át Enrico Ferri, az Európai Emberi Jogi Bizottság elnöke.

Tíz éve állami, akadémiai és vállalati támogatás nélkül

Jubilál a szegedi biotechnológiai intézet

Fennállásának tizedik évfordulóját ünnepelte a budapesti műegyetemen a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Alapítvány. Az alapítvány tagintézete a szegedi Bay Zoltán Biotechnológiai Intézet is.

Tíz esztendeje hozták létre a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Alapítványt azzal a céllal, hogy az Európai Unióhoz való csatlakozás egyik előkészítő lépéseként létrejöhessen egy, a fejlett országokban elterjedt, a műszaki és természettudományi alkalmazott kutatásfejlesztésre alkalmas nonprofit intézmény. Az alapítványnak ma három működő intézete van: a budapesti anyagtudományi, a miskolci logisztikai

és a szegedi biotechnológiai intézet.

– A tíz év alatt folyamatosan nőtt, fejlődött a kutatógárda – mondta Csapodi Miklós, az alapítvány kuratóriumi elnöke. – Az egyik legnagyobb eredménynek azt tartom, hogy még ma is nonprofit szervezatként létezik.

Csapodi megjegyezte, az alapítványi tőke kamata kezdetben komoly forrás volt, s biztosítani tudták belőle a nyugodt körülményeket, azonban 1996-ban jelentősen csökkentek a kamatok, így évről évre egyre nehezebb volt talpon maradni.

A tegnapi napon azonban nem a gondok voltak a fontosak, hanem az ünnep. A délelőtti ülésen

Pungor Ernő professzor, alapító főigazgató köszöntötte a jelenlévőket, majd a házigazda Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem rektora, Detre-kői Ákos üdvözölte a résztvevőket. A köszöntők után Mang Béla, az Oktatási Minisztérium helyettes államtitkára és Kroó Norbert, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára tartott előadást.

Délután a három intézetigazgató, Kálmán Erika, a budapesti anyagtudományi, Kálmán Miklós, a szegedi biotechnológiai és Tóth László, a miskolci logisztikai intézet vezetője számolt be az intézetek eddig elért eredményeiről és a fejlesztési koncepciókról.

G. SZ. L.

Fát gyűjthetnek a rászorulóknak a Kása-erdőből

Tovább drágul a tüzelő a Tüzép-telepeken

Napközben nem fűtünk, csak este gyűjtünk be, mikor a gyerekek hazaérkeznek az óvodából, iskolából – mondja egy vásárhelyi ember. Tavaly 1400-ért vásárolhatott ugyanolyan fát, mi most 1900-ba kerül. A tüzép-telep-vezető további áremelkedésre számít. Az önkormányzat a november eleje táján kezdődő, Kása-erdei fagyűjtési akcióval is segíti a legrászorultabbakat.

– Mi magunk is egyik napról a másikra tudjuk meg, amikor emelkednek a faárak. Hogy pontosan mennyivel nőttek mostanában, követhetetlen, tíz-húsz százalékkal simán. És még tovább fognak emelkedni, aki teheti, vegye meg a fát minél hamarabb – tanácsolja Sipos Anikó, a VTV 2000 Kft. telepvezetője. Hozzáteszi: az árnövekedés oka a fokozódó erőművi felhasználás, „legalábbis azt mondják”, de azért a szene ár is nőtt valamennyire. A munkanélküli Szilágyi János egy zsák, azaz 35 kiló akácfaft vesz, gyűjtősnak. – Tavaly 1400 körül volt mázsája, most majdnem 1900 forint – halljuk tőle. Két gyermeket nevelnek, s kénytelenek úgy takarékoskodni, hogy napközben

nem fűtenek – akkor óvodában, iskolában vannak a gyerekek – csak este gyűjtanak be, mire hazajönnek. Lehet, hogy az önkormányzathoz kell folyamodnia a Szilágyi családnak, tüzelőtámogatásért.

A rokkantnyugdíjas Kovács Imre hat mázsa fát és hat mázsa szenet vásárol. – Majd kétszáz forinttal drágább a fa, mint pár hete volt – számol be. A barátyosi Török Pál csak azért érzi kevéssé az áremelkedést, mert nyugdíj mellett méhészkedik. – A nyugdíj semmire sem lenne elég – mondja. Ősztől tavaszig 20 mázsa fát, 15 mázsa szenet szoktak eltüzélni. Mi mennyibe kerül? Például, a fűrészelt akác mázsája 1870, a fűrészelt vegyes fa 1650, a legszegényebbek által

A vásárhelyi VTV 2000 Kft. Tüzép-telepére a fél megyéből érkeznek vásárlók.

Fotó: Tésik Attila

vásárolt fahéj (kéreg) 112 forintba kerül mázsánként.

Akinek nincs pénze tüzelőt vásárolni, annak nyújthat időleges segítséget a Csanki István önkor-

mányzati képviselő, kisebbségi tanácsnok szervezte, ingyenesen a fagyűjtési akció. Tavaly is szervezett ilyet Csanki István, képviselői vállalkásának részeként, s

most is. A hónap vége táján kezdődő akcióra 30-40 embert várnak, az aktualitást növeli, hogy a Dalerd ezen az őszön csak néhány napos kedvezményes hul-

lámtéri fagyűjtési akciót tudott biztosítani. Az akció, erdészeti felügyelet mellett, a Kása-erdőben, a város erdejében történik. Nem fakivágást jelent, hanem az erdészek által kidöntött – jórészt betegség miatt elszáradt –, vékonyabb fák, illetve a gallyak összegyűjtését, elszállítását, egy-egy család két-három mázsányi fát vihet el.

– Legjobb, ha összefog néhány ember, mindenki azzal járul hozzá a fagyűjtéshez, amivel tud, egyikük a fűrészt hozza, másikuk teherkocsiról gondoskodik, és így tovább – mondja a képviselő. Kereseti igazolás nem szükséges az igényléshez, Csanki István – egyszersmind a Vásárhelyi Szegények és Rászorultak Kisebbségi Szervezetének elnöke, s az egyéb, kisjöveldelműeket összefogó szervezetekkel is tartja a kapcsolatot – munkatársaival együtt, ismeri a ténylegesen szűkölködőket, jó helyre kerül a tűzifa.

F. CS.